

LIETUVA

NR. 60

MŪSU KAINOS

atatinka mūsų

PAGAMINTU

BATU tikrai

vertei

Neleiskite savęs apgauti išviršine išvaizda.
Mūsų įmonė žinoma visame krašte, visados
pateikia vertingus gaminius.

Aukšta kokybė
Didelis patvarumas
Gera išvaizda

CALÇADO JONAS

JONAS VIGELIS

FAB. RUA S. CAETANO, 862 - 809 - TEL. 9-4682

LOJA: AV. ZELINA, 73

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIEINAMOS KAINOS

ALM. BARÃO DO RIO BRANCO, 786 S. PAULO.

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Revista Litwana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:

AVENIDA ZELINA, 706 - VILA ZELINA
SÃO PAULO

KORESPONDENCIJAI:

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

KAINA: BRAZILIJOJE: METAMS CR. \$ 75,00

PUSEI METU CR. \$ 38,00

KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5

ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

D E M E S I O

Nekurie "M. L." skaitytojai ir bendradarbiai, siųsdami korespondenciją "M. L." Redakcijai ar Administracijai, nesinaudoja mūsų pašto dėžute 371, bet gatvės adresu.

Norime atkreipti dėmesį, kad ateityje prašome žymėti tik pašto dėžutės 371 Nr., nes "M. L." Red. ir A. ribose paštas adresatams nepristatomas.

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĀOS CARRIERI LTD.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.

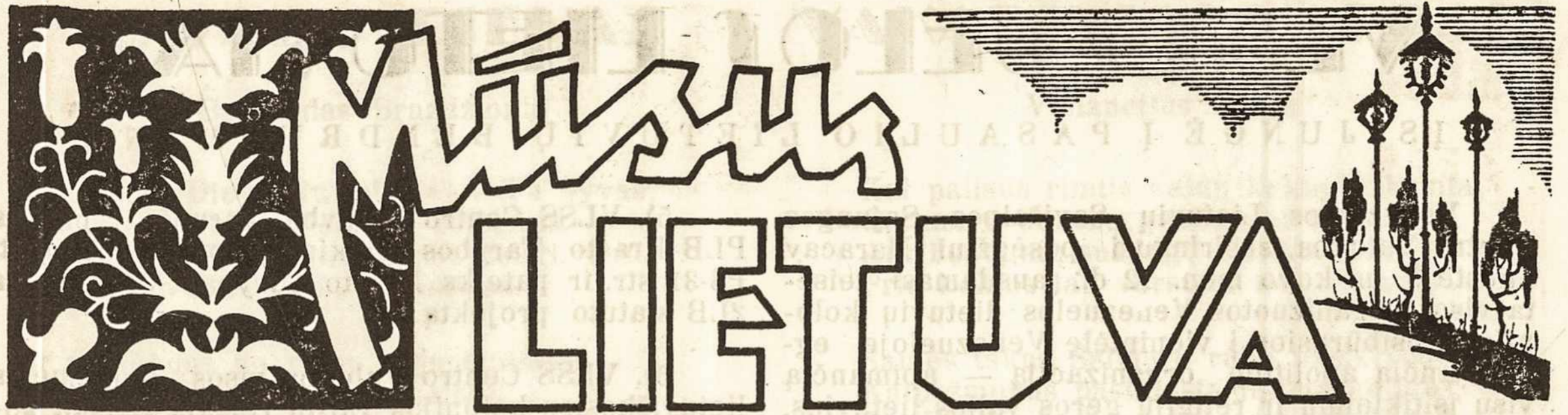
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835

TELEFONES: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967

SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1950 (III m.)

São Paulo (Brasil) Balandžio 15 d. (Abril)

Nr. 8 (60)

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI Besiorganizuojant

JAVONIS

Jau prieš karą buvo jaučiamas reikalingas užsieniuose gyvenantiems lietuviams, išsisklaidžiusiems įvairiuose kraštuose, palaikyti tarp savęs glaudesnius ryšius ir artimiau bendradarbiauti. Tais pačiais sumetimais Lietuvoje, Pasaulio Lietuvių kongreso metu, rodos, 1935 m. buvo suorganizuota Pasaulio Lietuvių Sąjunga, kuri konkrečiais darbais, išskiriant laikraščio «Pasaulio Lietuvis» leidimą, karo audrai artėjant ir jai užėjus, negalėjo pasireikšti. Bet pats Pasaulio Lietuvių Sąjungos įkūrimas buvo sveikinamas visur išsisklaidžiusių lietuvių.

Gyvenamojo momento sąlygos yra skirtingos nuo prieškarinių. Lietuva yra okupuota ir planingai naikinama. Todėl lietuviškai išeivijai, visvien ar tai būtų išvykę iš Lietuvos emigracijos keliu, ar ištremti, tenka pasiimti ant savo pečių dideli uždaviniai. Juos galime skirti į dvi rūšis: politinį ir kultūrinį veikimą. Taip vienas, taip ir kitas yra lygiai reikalingi. Niekas negali ginčyti, kad nereikia kovoti tarptautinėje arenoje už Lietuvos išlaisvinimą. Taip pat niekas nedrįs tvirtinti, kad nereikia skatinti kultūrinį lietuviškos išeivijos pasireiškimą, bei palaikyti gyvą lietuvišką dvasią. Uždaviniai yra labai aiškūs.

Su pasididžiavimu galime konstatuoti faktą, kad politinį Lietuvos išlaisvinimo darbą ant savo pečių neša pačios rimčiausios ir rinktinės jėgos, įvairių politinių partijų atstovai susibūrę į Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą (VLIK-ą). Tai didelio politinio subrendimo ir politinės išminties pažymys, kas gali tik džiuginti išeiviją.

Didieji šių dienų uždaviniai reikalauja sambario, organizacijos, kuris sujungtų visus įvairiuose kontinentuose gyvenančius lietuvius bendram žyginui, tai pačiai šventai kovai už tėvų žemės laisvę ir remti savos kultūros kūrybą

svetimoje padangėje.

Laisvojo pasaulio lietuviškoji spauda iškelia neatidėliotiną uždavinį, kurių įvykdymas te galimas tik bendromis jėgomis. Todėl ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (sutrumpintai PLB) organizavimas yra svarbus ir neatidėliotinas reikalas.

VLIKas yra išdirbęs laikinuosius bendro pobūdžio įstatus. Nelengva yra paruošti įstatai, kurie tikėtų įvairiuose kraštuose ir skirtingose sąlygose gyvenantiems lietuviams. Todėl ir yra palikta plačiausia laisvė kiekviename krašte tvarkytis, kaip tinkamiau.

VLIKo noras yra, kad PLB įvairiuose kraštuose susiorganizuotų ligi 15 gegužės, Steigiamojo Seimo 30 metų sukakties.

Kaikuriuose kraštuose jau yra susiorganizuoti, ar baigiama organizuoti, kaip pav., Venesuela, Kanada, Vokietija ir kt.

PLB nebus jokia konkurentė jau veikiančioms organizacijoms su specifiniais tikslais. Tik į ją galės įsiliesti bendro pobūdžio organizacijos.

Reikia tikėtis, kad ir Brazilijos lietuviai ne deisdami įsijungs į PLB. Tuo reikalu jau yra daromi žygiai.

DĖMESIO!

Brazilijos Respublikos Prezidentas pasirašė dekretą sulig kuriuo vasaros laikas prasideda gruodžio mėn. 1 d. laikrodžius pasukant valanda pirmyn, ir baigiasi kovo 31 d. Tik šiais metais buvo pratęstas ligi balandžio mėn. 16 d. 1 val.

Sulig paskelbtu dekretu ateinančią pirmadienį 1 val. nakties reikia atsukti laikrodžius vieną valandą atgal.

VENEZUELOS LIETUVIAI

ĮSIJUNGĖ Į PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Venezuelos Lietuvių Savišalpos Sąjungos Centro Valdyba, susirinkusi posėdžiui Maracay mieste š. m. kovo mėn. 12 d.: jausdamasi teisėta visos organizuotos Venezuelos lietuvių kolonijos, susibūrusios į vienintėlę Venezueloje egzistuojančią apolitinę organizaciją — apimančią visų įsitikinimų ir religijų geros valios lietuvius, atstove ir gerai suprasdama dabartinio meto lietuvių tautai statomus didžius uždavinius ir pareigas, bei būdama giliai įsitikinusi, kad tuo išreiškia visos Venezuelos organizuotos lietuviškosios visuomenės valią, vieningai nutaria:

1). Įsijungti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, prisiimant visas jos uždėdamas prievolės ir teises.

2). Nuo 1950 m. kovo mėn. 12 d. VLSS-gos veiklą pradėti derinii su VLIK'o priimtais ir paskelbtais PLB saktvarkos nuostatais.

3). Nuo tos pačios datos VLSS. oficialiame susirašinėjime vadinsis Venezuelos Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. VLSS Centro Valdyba — Venezuelos PLB. Valdýba ir VLSS Skyrių Valdybos — Venezuelos PLB Apylinkių Valdybomis.

4). 1949 m. rugpiūčio mėn. 21 d. demokratišku būdu išrinkta VLSS Centro Valdyba eis Venezuelos PLB Valdybos pareigas iki jos kadencijos pabaigos.

5). VLSS Centro Valdyba paruoš ir praves PLB Krašto Tarybos rinkimus pagal PLS stat. P8-31 str. ir pateiks Krašto Tarybai Venezuelos 2LB statuto projektą.

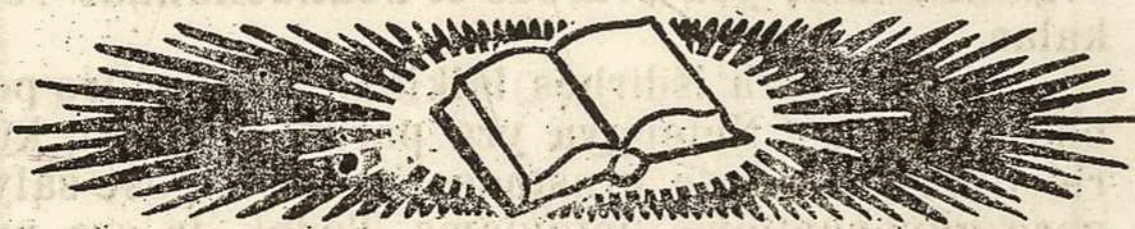
6). VLSS Centro Valdyba visos Aenezuelos lietuviškosios kolonijos vardu reiškia visišką solidarumą ir lejalumą VLIKui ir Lietuvos diplomatinės misijos šefui min. Lozoraičiui, kaipo teisėtiems Lietuvos suverenumo atstovams ir valstingumo tradicijų teisėjams.

7). VLSS, skelbdama šį savo nutarimą, nuoširdžiai kviečia ir ragina yias iaisvojo pasaulio lietuviškas organizacijas ir kolonijas kaip galima greičiau jungtis į vienintėlę p jėgiausią centrinę organizaciją — PLB, kuriai yra skirtas milžiniškas vaidmuo lietuvių tautos istorijoje.

8). Nutarimas nurašomas trijuose ekzemplioruose: vienas sunčiamas VLIKui, antras — min. Lozoraičiui ir trečias lieka VLSS archyve. Nutarimo nuorašai siunčiami visiems VLSS skyriams ir laisvajai pasaulio lietuvių spaudai informacijos dėliai.

VLSS Centro Valdyba

Jurgis Bieliūnas
Kun. A. Sabaliauskas
Viadas Venskus
Juozas Kukanauza

KNYGOS

DIDVSIS INK VIZITORIUS

Nors Vokietijoje jau nebedaug lietuvių liko, tačiau pasilikusieji tebetesia kultūrinį darbą. Ne-persenai iš spaudos išėjo vertas dėmesio veikalas, parašytas žinomo mokslininko Dr. A. Maceinos, «Didysis Inkvizitorius». Tai jau antra laida, žymiai papyldyta ir padidinta. Išleido «Ventos» leidykla. Veikalas yra išverstas ir į vokiečių kalbą. Apie jo vertę kalba ir tas faktas, kad vokiškąją laidą išleidžia Herderio leidykla, kuri išviso leidžia tik rimtas ir svarias knygas. Dėl turinio aktualumo ji šiek tiek daugiau aksiskaičiusiems yra sdaitytina, nes veikalas yra aktualus mūsų dienoms,

GENOCIDE

Tai knyga išleista Vokietijoje anglų kalba, patiekianti dokumentuotą medžiagą apie planingą Lietuvos naikinimą. Veikalas apima pirmąją

bolševikų okupaciją, vokiečių okupaciją, ir ant-rąją bolševikų okupaciją. Gausu yra įvairių tekstu pogrindinės spaudos, slaptų įsakymų fotografinės nuoiraukos. Jei mums sekantiems tragišką Lietuvos gyvenimą, ši knyga yra pravartu pas-kaityti, tai tuo labiau ji daugeliui svetimšalių at-vers akis apie gėdingą XX amžiaus barbariją, kuri ilgą laiką buvo mėginta slėpti «geležine uždanga».

Ligi šių metu Los Angeles lietuviai, Ameri-koje leido mėnesinį laikraštį «Kalifornijos Lie-tuvis». Nuo šių metų pradžios «K.L.» sustojo ėjęs, o jo vietoj išleido «Lietuvių Dienas». Lietuviai gyvena Amarikos vakaruose, Ramiojo vandenyno pakrantėse yra reikalingi lietuviško laikraš-čio, ypač kad čia lietuvių skaičius vis auga. Ir tą spragą labai puikiai užpildo «Lietuvių Dienos» kurios spausdinamos kreidiniame popieryje ir bent arti pusės užpildoma aktualiomis iliustraci-jomis iš lietuvių ir pasaulio gyvenimo. «L. D.» yra labai panašus į amerikoniškus žurnalus ku-rie pasižvmi gausiomis ir puikiomis iliustracijo-mis, kurios patraukia skaitytojų dėmesį.

«Lietuvių Dienos» adresas: 9204 S. Broad-way, Los Angeles 3, Calif. USA

Norintiems įsigyti šias knygas «M.L.» mie-lai patarpininkaus.

GYVASIS DIEVAS

Bernardas Brazdžionis

Kas tarė «Dieve Tu mirei» — Tu gyvas,
Tu gyvas sieloj žemės ir žmogaus,
Ir ten, kur Tu kaip milžinas žengi, ves
Mus Tavo žingsniai lig dangaus.

Ir nesiūbuos po mūsų kojom marios,
Ir mūsų kelio neužstos kalnai,
Ir, kaip plastakės mažos, menkos, marios,
Tavy bus mūsų dienos gyvos amžinai.

Kas tarė «Tu negrįši» — Tu sugrižęs,
Kaip tvanas didelio gyvenimo esi,
Ir kaip išganymas man spindi Tavo kryžius
Vidurnakčio juodžiausiam debesų.

Ir aš seku Tave, tartum šešėlis,
Ir kaip drabužis dengs mane Tavo drąsa,
Nes Tu esi žmogaus ir žemės sielos
Gyvybė ir šviesa.

MAŽOJI SESUO LAUKUOSE

A. Vaičiulaitis

Bitinėlis dūzgia,
Vyturys čirėna,
Ir mama dainuoja
Pas pirkele seną,

Jau avelės snaudžia.
Pūdyme sugulę,
Ir liudnai kukuoja
Girioje gegulė.

Nusiskynus žiedą,
Pinsiuosi vainiką,
Pinsiu aš ramunę,
Piene ir gvazdiką.

Ant kalnelio bėgsiu,
Kur toli matyti:
Vainikuota šauksiu
Tėtį ir mamytę.

Aukštame kalnely,
Kur pušelės užia,
Ašen padainuosiu
Tėviškės dainužę.

Per laukus nubėgo,
Debesio šešėlis,
Tėviškėlės raudos
Širdį man sugėlė.

★

VAKARINIAI VARPAI

Venancijus Ališas

Kai pailsus rintis kalnų kaktą užkrinta
O rausvų debesų granitiniai veidai
Ant bedugnių sustingę alsuoja lėtai —
Prie kokios tad versmės nešiu ilgesio indą?

Saulės takas Salmaro rúke pasiklydo
Kaip žmogus pasiklysta likimo keliuos,
Pasilik! Tegu vandens vieni nuliūliuos
Į anapus kalnų pasitikti jauno ryto...

O ramybė. O tyla. Kas jūsų širdies
Suplazdėjimu atneša miegąjį.
Į čionai, kur toks vienas, toks vienas jau-
ties.

Ar nematomi paukščiai po sūtemą skraido,
Susilėkę slapta iš šviesios praeities
— Vakariniai varpai vario maldą ten skaito.

NAUJA DAINA

Petras Babickas

Praeis audra, nušvis dangus paniūręs,
Nušvis artojo veidas po audros,
Jis grįš prie žagrės, o žvėjys prie būrių,
Tėvynės vieškeliai kūrybos žygi gros.

Užmirš visi gaisrus, patrankas, kraują,
Užmirš didvyrius ir karius pilkus, —
Griuvėsiuos kursime gyvenimą iš naujo,
Ir tas gyvenimas bus mielas ir brangus.

Nauja daina skambės tėvynėj mūsų,
Ramybės saulė jos kelius nušvies,
Naujoj dainoj mes amžius gyvi būsim,
Palaiminti kūrybos ir rintis.

Daina! Daina! Tu — tremtinio paguoda,
Skambėk per amžius tėviškėj laisvoj,
Užmiršę praeitį skausmingą, juodą,
Mes kursim naują buitį Lietuvoj!

Nusidėjėlė

Karolė Pažeraité

(Fragmentai iš romano)

Saulė leidosi rausva, kaip prinokęs obuolys, blykčiodama iš po pušų, kaip klystantis žiburėlis, ir mirgėdama Baltosios Ančios srauniuose vandenyse. Upė pasruvo kraujo blyksniais.

Ir mūsų langai degė pažaro atošvaistomis.

Iš bažnyčios bokšto suskambo «Angelas Dievo».

Sugirgždėjo durys ir į priebutį įžengė mamytė. Ji įsirėmė rankomis į priebučio turėklą ir įsmeigė didelės linaziedes akis į žaižaruojantį saulėleidį. Paskiau persižegnojo.

Aš mėgstu žiūrėti, kur nors pasislėpusi, kai mamytė saulei leidžiantis meldžiasi. Ir dabar, taip pat nepastebėta, susigužiau priebučio kerteje dėliodama paveikslėlius. Aš juos ketinu suklijuoti į albumėlį. Tas albumėlis, kada man jį įteikė dėdė vardo dieną, man suteikė didelio džiaugsmo. Tą dieną man rodė, kad aš esu ne devynerių metų mergaitė, bet jau suaugusi. Ligi šių metų niekas nesiteiraudavo ir niekas nenorėdavo žinoti mano vardinių dienos. Užtat šios Joninės man buvo tikra šventė. Juk visi atkreipė į mane dėmesį: ir mamytė, iškepusi meduolį, ir tėva, padovanojusi man svarą saldinių, ir brolis Tadas, prisiuntęs man savo paties pieštą atvirutę iš Marijampolės. Bet labiausiai mano širdis džiaugėsi dėdės Kazio albumėliu. Tas albumėlis nepaprastas. Mėlyno aksomo viršelis, ant kurio priklijuotas ant musmirės užsirangęs ilgabarzdīs girininkas rūkas pypkę. Pasiziūraujantį į tą paveikslėlį, ir mano galvoje kyla pasakos apie raganas, girininkus ir žynes. Ir mano pasaku žynė, kaip lašas vandens, panaši į mamytę. Toji žynė, saulei leidžiantis, sėdas aukso laivelin ir irias per Ančią, skubėdama atsisveikinti su einančia poilsio saule. Jos aukso laivelį lydi milžiniškos žuvys, savo žvyneliais vos girdimai žvangėdamos, skambindamos.

Mamytė baigė malda.

Aš baimingai pakeliu į ją akis. Taip noriu, taip noriu paklausti...

— Mamytė, kodėl tu meldies saulei leidžiantis? Ar taip reikia? — neiškentusi paklausiau. O pati drebu dėl savo drąsuno. Mamytė nemėgsta, kada mes, vaikai, įsigeidžiam ką nors sužinoti iš jos asmeniško gyvenimo.

Šikart mamytė, iš karto padariusi rūstų žvilgsnį, nusišypsojo.

Matai, Jonele, aš labai myliu saulę. Ir man rodos, kad saulei leidžiantis Dievulis meiliai šypsos, žiūrėdamas į pasaulį, ir iš Jo akių plinta kupini ramybės spinduliai.

Po tų žodžių man mamytė pasidarė tokia brangi, tokia brangi... Kad ji visuomet tokia būtų.

— Tai aš taip pat melsiuos tuo laiku, — paskelbiau nedrąsiai.

— Taip, taip, ir tau Dievulis šypsos, — išsiblaškiusiai atsakė mamytė, lyg ne su manim kalbėdama, žiūrėdama į Baltąją Ančią, kurion

ruošėsi pasinerti pailsusi saulutė prieš miegą.

«Ir man Dievulis šypsos», — šnabzdėjau. Tik staiga prisiminiau, kad man Dievulis negali šypsotis. Juk aš esu pasmerkta pragaran. Ir jei mamytė ar kas kitas sužinotų, kas aš esu, tai mane nuvežtų kur į nežinomą kraštą ir apgyvendintų drauge su raupsočiais. O jei pasigailėtų ir paliktų, tai aš visvien nebegalėčiau gyventi. Nueičiau maudytis ir nebegrižčiau. Todėl nieks, nieks nesužinos. Net kunigas per išpažintį. Tokį nusidėjimą ištarus turės trenkti perkūnas, uždegt bažnyčią ir mane paversti pelenais. Aš turėčiau žūti, — aš, viena iš visų. O taip noriu gyventi, taip bijau pragaro, kuris mane po mirties laukia.

Taip sunku, taip sunku mano širdžiai pasidarė Norėdama užsimiršti, dėliojau paveikslėlius į rausvą skardinę dėžutę nuo arbatžalių Visockio firmos ir žiūriau į savo mamytę su nuostaba ir pagarba. Kad aš galėčiau šiandie, kada ji tokia gera. Išsipasakoti jai savo nelaimę, kad aš galėčiau...

«Mamyčiuk», — norisi sušnabzdėti jai ir prisiglausti prie jos krūtinės. Taip būtų gera, taip būtų saugu. Bet aš nedrįstu. Nedrįstu, nes mamytė niekuomet manęs neglamonėja. Tik kartą, prisimenu, kai aš sirgau, ji priglaudė savo veidą prie mano veido ir meiliu balsu mane guodė. O aš tada, norėdama iššaukti dar didesnę mamytės švelnumą, liejau gaudžias šaras ir skundžiausi dideliu galvos skaudėjimu. Ir mamytė dar švelniau mane guodė. Bet tai buvo taip seniai. Net prieš trejus metus.

— Ar dar tu čia, Jone? — pasigirdo mamytės balsas, — bėk į kambarį: vakaras vėsus, — užbaigė griežtai.

Išsigandusi stvėriau savo turtą ir puoliau prie durų.

Aš taip myliu, taip myliu savo mamytę, bet ir bijau, kaip ugnies. Jos žodis man šventas.

Valgomajam degė kabanti žibalinė lempa su balto stiklo gobtuvu, papuoštu gelsva, popierine plastake. Toji išskėstasparnė plastakė ne vien dėl grožio buvo patupdyta. Ji savo sparnais dengė gobtuvę esančią skylę.

Mamytė su dėde Kaziu sėdėjo už stalo, nuo kurio mudvi su mamyte tik nuėmėm ištuštintas lėkštes. Jie šnekėjos apie įvyksiantį ateinantį sekmadienį, Kuciūnuose, lietuvišką vakarą, į kurią suvažiuosią daug iš aplinkinių ir tolimų miestelių ir kaimų lietuvių. Mamytė tarėsi su dėde, ką palikti namų saugoti. Juk tarnaitės nėra, o mane vieną palikti baisu esą.

— Jonute, ar tu galėsi viena likti sekmadienį namie? Mes grįšime nakčia. Ar nebijotum? — klausia manęs dėdė.

— Ne, dėde, nebijosiu, — atsakiau ramiai. Galit važiuoti.

— Matai, kokia tavo dukra drąsi, — tarė dėdė, kreipdamasis į mamytę.

— Ji turi nuo mažens išmokti savarankiškumo, jai teks pačiai užsidirbti duoną, — girdžiu mamytę kalbant ramiai, griežtu balsu.

O aš jau kitam kambary, parkniubusi ant kelių prieš Aušros Vartų Panele Švenčiausią, meldžiuos.

Argi aš galiu melstis, gėstant dienai, gamtoje, kur arčiau yra besišypsas Dievulis? Argi aš galiu? Dabar, saulei leidžiantis, nebedrįstu pažvelgti į viliojančius rausvus vakarus. Nedrįstu, nes Dievulis turės susiraukti, ir dori žmonės

nebegalės ta vakarą nurimti. O koks gražus saulėleidis ir kaip jis mane traukia, — atsidusau. Bet aš neverta, neverta į jį žiūrėti.

Ir aš meldžiuosi į Dievo Motiną ir prašau Jos užtarimo. Meldžiuos ilgai, ilgai ir karštai. Taip noriu pravirkti, kad būtų lengviau. Tačiau negaliu išspausti ašarų.

Panelė Švenčiausioji, pasigailėk, pasigailėk manęs nusidėjelės, pasigailėk ir užtark prieš Dievulį, — meldžiu, kokį jau šimtą kartą kartodama tuos pačius žodžius.

Mano kūną jau nori nugalėti miegas, bet aš tol meldžiuos, kol mano akys prietamsy pamato atleidžiantį Dievo Motinos žvilgsnį.

♦♦♦♦

Antrojo skyriaus mokinys man padovanojo gelsvą, linksmą šuniuką. Tai mažą, trumpomis kojytėmis ir suora kaliukė. Dédé ją praminė Timpa, senovės lietuvių pinigų vardu.

Ir kiek man džiaugsmo suteikė ta maili Timpa. Mano Timpa gera, paklusni. Kur aš, ten ji. Bėga paskui iš išusi rausvą liežuvelį. Jei aš jai draudžiu mane sekti, ji taip gaudžiai į mane žiūri, kad aš turiu nusileisti.

Neiškenčiau nepasigyrusi savo džiaugsmu Tadaui, II klasės gimnazistui. Išrinkau gražią atvirutę, kurioje buvo atvaizduotas šuniukas, ir nusiunčiau į Marijampolę tokio turinio laišką.

«Mielas broleli, aš turiu kaliukę. Dédé praminė ją Timpa. Ji labai linksmas ir nuolat juokiasi. Atsiųsk man atvirutę. Tavo sesutė Jonė».

— Ciu, ciu, ciu, — šaukiu aš Timpą ir rodo jai atvirutę. — Čia tavo atvaizdas, tu durniuke, durniuke, nieko nesupranti.

O Timpa uosto atvirutę ir žiūri į mane meliomis, bet nieko nesuprantančiomis akimis. Ir vis ta savo trumpa uodegėle vizgina ir vizgina.

— Jone, nubėk pas Berkavičienę per užpakalines duris ir paimk pas ją kvepiančio muilo. Tik neužmiršk, — įsako mamytė, duodama auksiną.

Aš pasišaukiau Timpą, ir mudvi bėgam per miestelį. Bėgdama kartoju «muilo, muilo, muilo».

Bekartodama užsižiopsojau į kranksinčią ant tvoros varną ir sulėtinau žingsnį.

O žmonių daug, nes sekmadienis, tai po mišparų jie pluste užplūsta visą gatvę. Įsmukau su Timpa į Berkavičienės kiemą ir buvau bežengianti namų slenkstį, kai prisiminiau pamiršusi ko man reikia. Mintimis išvardinau visus daiktus, kurie gali būti šandie reikalingi, ir niekaip negalėjau prisiminti. Man tokia gėda, tokia oėda. Ir bijau mamytės pykčio. Juk nebe pirmą kartą aš taip pamirštu.

Susirūpinusi grįžtu namo. Prieinu prie mamytės ir nuleidusi galvą tyliu. Timpa taip pat jaučiasi kalta esanti ir slepiasi už mano sijono.

— Ar parnešei muilo? — klausia mamytė pikta.

«Muilo, muilo, muilo», — sušunku aš ir bėgu galvatrukčia į miestelį atgalios.

— Kokia tu išsiblaškęsi. Kas iš tavęs bus? — bara mane mamytė, kai aš paduodu jai seniai laukiamą muilą.

Aš nebeturiu kur akių dėt. Iš tikrųjų, kas iš manęs bus? Juk aš tokia kvaila, tokia kvaila.

O mano mamytė rengiasi. Ji važiuos su dėde ir su vargonininku ir vikaru į lietuvišką va-

karą, Mamytė apsilvilko tautiniais drabužiais. Pasišvėdavo, išsikvapino žibučių kvepalais ir nuėjo pasirodyti dėdei. Aš nuselinau paskui. O Timpa taip pat tapu, tapu, tapt.

— Labai gerai. Dabar tu atrodai tikra lietuvaitė, tačiau ne kaimietė, o elegantiška, inteligentiška lietuvaitė, — nusprendė dėdė. Jis buvo apsilvilkęs juodą surdotą, gelsvus plaukus užvertęs ežiu ir pasitėpęs kažkokiu tepalu ūsus.

Aš taip pat pasididžiuodama žiūriu į mamytę. Tokios gražios mamytės neturi nė vienas mano draugė. Visame miestelyje kitos tokios nėra, ir kaip ji nuostabiai kvepia.

— Na, Jonelė, mes išvažiuojam. Tu užsiraikink duris ir nieko neįsileisk. Mes pabarškinsim į langą, ir tu mum atidarysi, — tarė mamytė visa nušvitusi ir sėdo drauge su dėde į vežimą.

Ir aš likau viena. Ne, ne viena. Su manim pasiliko ištikimoji Timpa.

Man visai nebaisu, nors gal ir turėčiau bijoti: juk mūsų namas stovi nuošaliai nuo miestelio, ant mažos kalvos. Tai didelis medinis namas, kur telpa mokykla ir mūsų butas. Dėdė yra mūsų miestelio mokytojas, ir aš lankau jo mokyklą. Esu trečio skyriaus mokinė.

Ko aš turiu bijoti? Timpa, nelok; ten, už durų, nieko nėra. Tu žinai, kad aš nebijau nė tamsos, nė vienumos. Tai ko tu loji? Durys užrakintos, užuolaidos užleistos ant langų. Tuoju gesinu šviesą ir einu gulti. Tik turėk kantrybės. Dar aš turiu pasimelsti. Tada galėsi užsirangyti man ant kojų ir snausti.

Mane aplankė nuostabus sapnas. Aš skraidau aukštai, aukštai, ir man gera. Žemai matyti miestų bokštai, stogai, sodai. O aš artinuos prie žvaigždžių. Jau, jau vieną žvaigždę, kaip kokį keptą pyragėlį iš mamytės gamybos, siekia mano ranka pagauti, kai pasigirdo Timpos lojimas. Kad loja, kad loja, kaip patrakusi. Ir aš susivokiau, kad tas Timpos lojimas nėra paprastas šuns lojimas. Timpa mane išpėja apie grėsiantį man pavojų. Juk tai yra Dievo žvaigždės, žmonėms neprieinamos. Jos tik šviečia pasauliui, bet jų skinti nuo dangaus negalima. Lyginai taip nusidėčiau, kaip Jeva rojuje. Ir dar baisesnė bausmė manęs lauktų, kaip Jevos. Juk aš tokia nusidėjelė. Kokia gera ta Timpa, — ji man neleidžia įvykdyti tokios baisios šventvagystės...

O Timpa vis loja, ir loja. Ne, tai ne vien Timpa loja. Tai loja visa šunų gauja, viso pasaulio šunes. Oi, koks triukšmas. Žmonių balsai susimaišė su šunų lojimu ir su kitais garsais.

— Jone, Jone, atidaryk duris, — aiškiai išsiskiria iš to triukšmo mamytės balsas.

Praplėšiau akis. Vėl girdžiu mamytės balsą ir šuns lojimą. Nagi mamytė su dėde parvažiavo. Nubėgau atidaryti durų.

— Na, ir miegi! Galėtų vagys ir tave, ir visą turtą išnešti, ir tu nejustum. Mes jau koks pusvalandis už lango stovim ir beldžiamės. Jau buvom bemaną plėšti langą, — pyko mamytė.

— Ar nebijojai? — paklausė dėdė.

— Ne, ko aš turiu bijoti? — atsakiau snaudžiančiu balsu, sunkiai vėpeliuodama liežuvį, ir įsikniaubiau į pagalvę.

♦♦♦♦

(Po kelerių metų Rusijoje — tremty)

Ne, ne, aš nebegaliu ilgiau taip gyventi.

Visos mergaitės džiaugiasi pavasariu, džiaugiasi gyvenimu. džiaugiasi greit išvysiančios laisvą Lietuvą, o aš turiu kentėti. Mano kančių taurė perpildyta.

Negali būti jokių dvejonų. Turiu pasiryžti, ir pasiryšiu. Einu išpažinties ir savo baisų nusikaltimą išpažinsiu dvasiškam tėvui. Geriau iš karto žūti, negu iš lėto ir sopulingai mirti.

Soniniam altoriuj užžiebtos dvi vaškinės žvakės. Tarp žvakių nuleidusi akis stovi su Kūdikiu Maloningoji Motina.

Atėjo kunigas baltu arnotu ir pradėjo laikyti mišias. Iš Dievo Motinos nuleistų blakstienų, iš kunigo ramių judesių sklido ramybė ir taika.

Taip, pasiryšiu.

— Tėveli, aš labai seniai sunkiai nusidėjau ir savo nuodėmę nulepiau. Prieš penkerius metus, eidama rytą prie švenčiausiojo, susigundžiau nusirpusiomis avietėmis dieduko sode ir porą aviečių nuraškiau ir... suvalgiau, — pašnabždėjau aš į grotuotą klausyklos langelį ir, stingdama iš baimės, laukiau, kas bus.

Bet kunigas tylėjo. Ir Dievo Motina nuleistų blakstienų nepakėlė, ir kunigas, laikydamas mišias, net neatsigrėžė į mane. Visa bažnyčia tylėjo. Tartum visi klausėsi mano nusidėjimo. Lyg dangus ir žemė laikinai, prieš didelę audrą, apmirė. Tuoj, tuoj trenks perkūnas, ir dangus su žeme susimaišys.

Tyla. Kas man daryti? Aš nebegaliu laukti. Man baisi tokia tylą. Gal kunigas nenugirdo? Dar kartą pakartosiu. Pakartojau. Bet kunigas, išklausęs kitus mano nusidėjimus, nė žodžio nepastebėjęs, paskyrė man atgailą ir davė išrišimą.

Man davė išrišimą? Ir niekas neįvyko. Jokios suirutės nė danguj, nė žemėj. Net žvakės bažnyčioj neužgeso.

Ką aš turiu daryti? Argi aš galiu tokią didelę dovaną priimti? Ar aš dabar turiu teisę eiti prie švenčiausiojo? Aš taip trokštu, kad mano siela būtų tikrai nuvalyta, tyra, kaip kristolas. O po šios išpažinties man dar sunkiau. Jau nebe taip baisi man mano nuodėmė atrodo, nes dvasiškas tėvas nenusigando ir nieko siaubingo bažnyčioje neįvyko, bet ji mane tebeslėgia.

Kas iš to? Kunigas man galėjo išrišimą duoti, bet Dievas man visvien neatleido.

Viešpatie, ką gi aš kalbu? Juk Tu pasakei savo mokiniams, kad ką jie išrišią žemėje, būsią atleista ir danguje. Tai ir man atleista, ir aš turiu teisę prieiti, kaip visi padorūs žmonės, prie Dievo Stalo.

Bet kodėl, bet kodėl man kunigas tokią mažą atgailą paskyrė? Kad jis būtų man liepęs visą savaitę naktimis klūpoti, kad jis būtų man įsakęs bažnyčioje kryžiumi gulėti ar kitokią didelę atgailą paskyręs, tai aš būčiau tikra, kad mano nuodėmė, ilgus metus mane kankinusi, išdilo, ir aš galėčiau pradėti naują gyvenimą.

O dabar ji mane tebeslėgia. Aš ją tebejaučiu. Kodėl taip yra? Ne, aš dar pati sau turiu paskirti atgailą.

Ir aš vėl meldžiausi bažnyčioje, kol praėjo kelios ankstyvosios mišios ir suma.

Kai paskutinės žvakės buvo užgesintos, aš išėjau į gatvę išvargusi, vos bepastovėdama ant kojų, bet abejinga.

Ir vieną naktį susapnavau nuostabų sapną.

Einu basa pāruge nusimiausi, besikankinanti dėl savo nuodėmės. Taip slėgia, kaip koks nepakeliamas akmuo.

O pasaulyje taip gražu. Štai teka, numesdama rausvą žaižaruojantį rūbą ant laukų, skaisčiaveidė saulė Nusidažė rugių varpos liepsnojančiu auksu. Ir banžuoja rugių jūra liepsnodama. Tarp rugių darniai mėlynuoja rugegėlės ir taip pat kinku-kinku galvutėm kinkuoja.

Parpuoliau kniūbsčia ant apžėlusio rasoto tako, ir be žodžių meldžiausi. Nežinau, ar ilgai taip gulėjau, bet kai pakėliau galvą į nušvitusių dangų, pamačiau nuostabų reginį.

Ore stovėjo Dievo Motina su mažyčiu Kristumi ant rankų ir maloniai į mane žiūrėjo. O Kūdikėlis, nusiėmęs nuo savo kojytės kurpaite, linksmi jaja žaidė. Paskui staiga palinko Jo galvutė žemyn ir Jis, šypsodamasis man ištiesė savo kurpaite. Tada aš pajutau, kad nuo mano širdies kažkas sunkaus nusirito, ir aš džiaugsmingai, bet ir nedrąsiai ištiesiau ranką, siekdamo tos stebuklingos kurpaitės.

Pabudau. Ir mano širdis tebeplakė iš džiaugsmo.

Ir mano akys drąsiai sutiko tekančią saulę.

ISPŪDZIAI ATVYKUS IS KOLUMBIJOS I BRAZILIJĄ

P E T R A S B A R O N A S

Pasižvalgius po Rio de Janeiro ir S. Paulo miestus ir trupučiuka arčiau susipažinus su lietuvių išeivių gyvenimu Brazilijoje ir jį palyginus su Kolumbijoje gyvenančių lietuvių padėtimi, pasirodo daug skirtumų tarp abiejų kraštų. Visų pirma Brazilija yra nepaprastai smarkiai pažengusi savo ekonominiame gyvenime tuo, tarpu, ko visiškai nematyti Kolumbijoje. Brazilijoje gerai išvystytas žemės ūkis, didelė pramonė, geras susisiekimas. Tuo tarpu Kolumbijoje žemės ūkis tik pradeda vystytis, o pramonės (išskyrus

turi galimybės, kad laikotarpy poros metų gaus tiek pajamų, kad išmaitins ir patį savininką ir nusamdytą šeimą. Bet praktika parodė, kad samdydami ūkininką, tikisi, kad ūkis tuč tuojau duos daug pajamų, visiškai nedarant jokių, su pinigais surištų pagerinimų. Žinoma, žemė nedirbta nuo amžių negali duoti jokio derliaus ir pradžioje reikalauja daug lėšų ir darbo įdėti, kol galima bus gauti pastovias pajamas. Be to klimatinės sąlygos nepaprastai apsunkina ūkininkavimą, nes nėra jokių metų laikų ir nežinia, kada reikia sėti. Paprastai lietaus periodas turėtų būti nuo kovo mėn. iki birželio, ir sėjos laikas būdavo sausio pabaigoje. O šiais metais lietaus periodas prasidėjo gruodžio mėnesį, ir taip lijo, kad niekas negalėjo sėti. Ir ūkininkai dabar nežino, kada reikia sėti. Meteorologijos stotys čia negali veikti, nes geografinė padėtis ir aukšti kalnai, bemažko neleidžia nustatyti oro. Tuo būdu ūkininkui tenka iš praktikos ir nujautimo sėti ir tvarkyti ūkį.

Brazilijoje gi man susidarė visiškai kitoks vaizdas. Čia atvažiuavęs emigrantas ir nemokėdamas visiškai kalbos, gali nuo pirmos dienos užsidirbti savo fiziniu darbu kasdieninį pragyvenimą, kas visiškai yra neįmanoma Kolumbijoje. Į Kolumbiją gali važiuoti tik aiškios ir praktiškos profesijos žmonės, be to moką šiek tiek ispaniškai, kitaip laukia ilga ir sunki pradžia, žymiai sunkesnė negu atvykusiųjų Brazilijon. Be to galimybė įsigyti savo nuosavą namelį ar ūkį Brazilijoje yra žymiai lengvesnė, negu Kolumbijoje. Pasiteiravus kiek kainuoja Vila Zelinoje vieno būto namelis, sužinojau, kad kainuoja maždaug nuo 60 iki 140 tūkstančių kruzeirų. Kolumbijoje už tokią kainą jokio namelio nesusilipdysite. Tenai maždaug tiek kainuoja sklypas. Be 250 000 kruzeirų tenai jokio namelio nepasistatysi. O sutaupyti 250.000 kruzeirų tenai yra žymiai sunkiau negu Brazilijoje. Beabejo yra Kolumbijoje žmonių, ypač statybos inžinierių, kurie versdamiesi rangovyste uždirba po 20-25.000 kruzeirų per mėnesį. Bet tokius galima suskaičiuoti ant pirštų (dargi vienos rankos. Mano nuomone, vidutinis emigrantas atvykęs į Braziliją gyvena geriau, negu atvykęs Kolumbijon. Išimčių yra visur, bet abejonės nėra, kad emigraciniu atžvilgiu Brazilija stovi aukščiau negu Kolumbija. Be to moraliniai čia gyvenimas yra žymiai malonesnis, nes čia į užsienietį (kadangi jų yra labai daug) žiūrima visai kitaip, negu Kolumbijoje. Tenai užsienietis kaipo darbo jėga (ir ypač patikimumo atžvilgiu) yra visų gerbiamas, bet iš kitos pusės beveik kasdieną einant gatvę išgirsi iš vietinių žmonių tau mestą priekaištą, tuo tarpu kai Brazilijoje to nėra. Bendrai paėmus, kraštai su išvystyta pramone ir kurie pasigamina sau pakankamai duonos, emigraciniu atžvilgiu yra žymiai įdomesni, negu kraštas gyvenantis tik iš savo žemės turtų. Žinoma, Kolumbija su laiku išvystys taip pat savo pramonę ir žemės ūkį, bet tai truks dar daug laiko.

(Nukelta į 14 pusl.)

Petras Baronas, Kolumbijos lietuvių komiteto Bogotoje pirmininkas ir Aldona Baronienė atvykusi iš Kolumbijos į S. Paulo, kartu su savo vyru aplankyti vietos lietuvių koloniją.

tekstilės) kaip ir nėra. Pagrindinės Kolumbijos pajamos yra iš parduodamos kavos, žibalo, aukso ir kitų brangių metalų. Gyvulių ūkis yra gana didelis, ypač raguočių, bet nėra jokios mėsos pramonės. Kolumbija neturi pakankamai nei duonos, nei bulvių. Visos šios prekės turi būti iš šalies importuotos, o vienintelė susisiekimo priemonė yra lėktuvas, nes susisiekimas žeme yra labai sunkus ir daugumoje priklauso nuo atmosferinių sąlygų. Dėlto duonos kg. kainuoja 10-12 kruzeirų, bulvių 4-5 kr., mėsos 25-30 kr. Tuo tarpu pajamos yra labai menkos, ypač dirbančiųjų juoda darbą. 90% kolumbiečių yra beraščių ir nesant jokios didesnės pramonės, juoda darbų perteklius yra labai didelis. Darbininkas uždirba nuo 25 iki 40 kruzeirų per dieną. Būtai gi yra labai brangūs: labai menko butelio nuoma mėnesiui apie 1.500 kruzeirų. Tokiu būdu atvažiuojančiam lietuviui visai yra neįmanoma eiti dirbti juodo darbo, nes iš to negali pragyventi. O jeigu neturi aiškaus amato arba specialybės ir dar nemoka ispaniškai, yra priverstas dirbti ūkiuose. Kolumbijos ūkis yra labai primityvus ir sunkiai išmaitina patį ūkvedį. Tik pieno ūkiai, kur laikoma daug galvijų, padengia savo išlaidas. Dėlto daugelis eina dirbti į ūkį, susitaria dėl algos, iš kurios turi pirkti sau maistą. Jeigu gi pasitaiko ūkio savininkas pažangus žmogus ir įdeda pinigų ūkio pagerinimui, tada dirbantysis

LIETUVIAI PASAULYJE

Praeitų metų rudenį į Los Angeles atvykus muzikui Kučiūnui, senųjų Amerikos lietuvių iniciatyva, gyvai pritariant naujakuriams — tremtiniams, buvo suorganizuotas choras, kurin stogo daugiausiai tremtiniai. Bet jo eilėse iš pirmųjų dienų matome ir senųjų Amerikos lietuvių.

Choro organizatoriai — Kučiūnas, Barauskas (valdybos p-ninkas), Račkienė, Batkienė ir kt. pasistatė uždaviniu, kad choras nepriklausys jokiai grupei nei srovei, jungs visų politinių srovių lietuvius, galinčius savo balsais ugdyti lietuviškos dainos meną ir padės visoms lietuviškoms organizacijoms jų parengimuose. Chore dainininkų apie 30. Muzikui Kučiūnui išvykus į Chicagą, dirigento pareigas perėmė Ažuolaitis.

Dailininkas Povilas Puzinas, čia atvykęs kaip tremtinys, jau pastoviai įsikūrė kaip dailininkas Hollywoode. Pradžioje, kaip ir visi kiti dirbo paprastą juodą darbą, «dailindamas stogus ir sienas» — dirbo kaip dažytojas. Po sunkių pastangų pavyko gauti užsakymas — jis padarė žinomo filmų magnato MGM prezidento Loui B. Mayer portretą, už kurį gavo 4.900 dolerių. Po to Puzinas įsirengė savo studiją ir dabar tebedirba tik savo srityje — tapydamas daugiausiai portretus turtingų Hollywooedo šeimų narius.

Filatelistų draugija «Lietuva», kuri suruošė Lietuvos ir kitų valstybių ženklų parodą, yra gavusi virš 300 iš viso pasaulio kraštu filatelistų ir šymus atsiėmę jiems parodos atiketę seti.

Etiketę yra nupiešęs dailininkas Augius. Etiketę paruošta aušrininko dr. P. Vileišio 100 m. gimimo sukakčiai paminėti. Piešinyje dr. Vileišio paveikslas, prie kurio pridėtas atatinamas anglų kalba parašas ir metai lietuvių spaudos draudimo ir persekiojimo.

Kongreso ir Vaistybės Departamento sluoksniai painformavo ALT, kad Valstybės Departamento sąmata sekantiems biudžeto metams, kurie prasideda 1950 m. liepos mėn., numato lėšas Voice of America efektingumui praplėsti — tarp kitko transliuojant ir lietuvių kalba.

Tai jau antrąs reikšmingas įvykis, pralaužiant «tylos suokalbį». Pernai JT Gen. Seime pirmą kartą viešai prabilta apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos kančias. Dabar prezidentui Trumanui pristatius valstybės sąmatos duomenis, paaikškėjo, kad ir Jungtinės Amerikos tyla lauzo ir, jei Kongresas sąmatą patvirtins, prabilis į Lietuvos gyventojus jų gimtąja kalba.

Tenka priminti, kad pastangos šia kryptimi jau keli metai nuolat buvo daromos. ALT delegacija kalbėdamosi su Valst. Sekr. padėjėju Armour plačiai klausimą apkalbėjo ir vėliau pateikė kelis memorandumus. Klausimą kėlė, kiek teko patirti, ir Lietuvos pasiuntinys Washington.

Labai aiškiai lietuviškų radio transliacijų klausimą statė VI.IKo atstovai, pirm. prelatas M. Krupavičius ir Vykd. Tarybos anuometinis pirm. V. Sidzikauskas. Tuo būdu, visas klausimas per kelis metus buvo kruopščiai atitinkamų įstaigų išnagrinėtas ir, galop, pastarųjų metų eigoje buvo nustatyta pradėti lietuvišką Amerikos Balsą. Visuotino Amerikos Lietuvių Kongreso rezolucija tuo klausimu, jau sutiko prinokusį sumanymą.

M. Avietinaitė jau kuris laikas gyvena Detroite. Ji yra amerikietė lietuvaitė, savo gražiausias jėgas paskyrusi Lietuvos laisvei ir pažangai. Nepriklausomybės metu buvo Užsienio reikalų ministerijos spaudos departamento direktorė ir eilę metų profesoriavo universitetuose, Vilniuj ir Kaune.

Dabar Avietinaitė dirba vyriausia bibliotekininke populiarioj Van Antwerp bibliotekoje. Nežiūrint ilgų ir varginančių darbo valandų ji skiria daug laiko Lietuvos propagandai. Jau skaitė visą virtinę paskaitų apie Lietuvą komunizmo pavergime — kolegijose, Kristoforų sąjūdžio kursuose, moterų ir kituose amerikiečių klubuose.

Malonu pabrėžti, kad Avietinaitė paskirta atstovauti Van Antwerp biblioteką, visuotiniam Amerikos Katalikų Bibliotekininkų suvažiavime, Washington.

Puikiu anglišku žodžiu, gyva ir vaizdinga iškalba Avietinaitė amerikiečiams, savo paskaitomis, palieka gilaus, neužmirštamo įspūdžio.

Antanas Vasiliauskas, miškininkas, buv. Vilniaus universiteto docentas ir miškininkystės fakulteto dekanas, o tremtyje Schwaeb. Gmuend gimn. vicedirektorius ir Katalikiškosios Akcijos pirmininkas, dabar dirba Amerikos R. K. Susivienijime. Tarp kitko jis vadovauja jauniausios Amerikoje lietuviškos vienuolijos — Vargdienių Seselių — Remėjų organizacijai, kurios didžiausias šiuo metu uždavinys sukurti seselėms lietuvišką šventovę — koplyčią.

Pagerbti tiems vietiniams lietuviams, kurie atsigabeno tremtinius iš Europos, kovo mėn. 5 d. Grand Rapids, buvo surentas naujakurių vakaras. Tik įžengus į salę geradariams ir jų šeimoms, buvo jiems prisegti tautiniai kaspinėliai kaip padėkos ženklas ir pačių tremtinių buvo pasodinti į jiems rezervuotas vietas.

Publikos buvo pilnutėlė salė. Atėjo pažiūrėti programos ir didžiausio dienraščio «Grand Rapids Press» atstovas ir vienos radio stoties pranešėjas. Abudu svečiai, pamatę programą, pasakė: «Gaila, kad kalbos nesupratau ir negaliu nieko pasakyti apie veikalo pastatymą. Labai patiko lietuviškos dainos».

Pavergtoje

LIETUVOJE

Lietuvos kryžius baigia išnaikinti. Grįžusieji vokiečių belaisviai, kurie buvo Lietuvoje, pasakoja, kad sovietai, kovodami prieš religiją, baigia išnaikinti Lietuvos pakelėse ir kryžkelėse lietuviškuosius meniškus kryžius, kuriais ne kartą domėjosi didieji pasaulio menininkai ir mokslininkai ir kurie kiekvieno lietuvių širdžiai yra taip brangūs. Jų vietoje tupdo neapkenčiamo okupanto, Stalino, biustus.

Drg. Lazutka, sveikatos ministerio pavaduotojas, blogai tvarkas gydymo reikalus, nes nes daug nemokšų i gydimo įstaigas patekę, gydo «iš akies». Tarybiniai gydytojai gydo pagal komunistų partijos istoriją, nes, kaip žinome iš pirmosios okupacijos, kiekvienam specialistui, buvo svarbiausia sąlyga statoma — žinojimas komunistų partijos istorijos, o iš savo specialybės — užtekdamo tik šį tą žinoti.

Susitikęs Lietuvos vyskupą prie belaisvių darbų, pasakojo vokiečių belaisvis grįžęs iš rusų nelaisvės. Tai buvo senas žmogus, kuris mokėjo vokiškai kalbėti ir pasisakė esąs Lietuvos vyskupas. Jo nusikaltimas, už kurį jis kenčia buvo tas, kad aisisakė išduoti rusams raktus bažnyčios, kurią jie vėliau pavertė arklių tvartu. Už tai jį nubaudė 7 metus kalėjimo. Buvęs labai malonus ir geros širdies žmogus, visa kuo su jais dalindavęsis.

Prievarta suvaromi visi Lietuvos amatininkai į arteles (amatininkų kolchzus). Ligi šiol į arteles buvo varomi tik stambieji. Dabar varomi ir patys smulkiausiai amatininkai, atimant iš jų savo kruvinu darbu įsigytus įrankius, kad negalėtų individualiai dirbti o tik vergiškoje artelėje. Tad neleidžiama, kad ir smulkiausiai siuvėjui ar batsiuviui individualiai siūti ar batus taisyti. Papaliau jis ir negali, nes iš jo atima įrankius valdžios artelė.

Drg. Levičenko Vyžuonių valsčiuje įkūręs 5 agitpunktus, nors ir nekurentuose kambariuose ir be suolų, gi kitur agitaciniai punktai, - matyti kur burlokų vadovybės nėra, - prastai veikia: Utenoje tu.ėjo dirbti 3 punktai - nė vienas nepradėjo, Užpalių valsčiuje iš 5-kių veikia tik vienas, Daugailių valsčiuje iš 4-rių - trys uždaryti, tuo tarp, kai — Marijampolės punkte, kur paskirta veuėja Baltusnikienė, darbas visai apleistas.

Myk. Šleževičius ir prof. Tadss Petkevičius, žinomas nepriklausomos Lietuvos diplomatas, yra Urale, pasakoja grįžę vokiečių belaisviai. Jie teigia, kad ten, Čeljabinsko srityje, Ovildry pri-

verčiamojo darbo stovykloje yra daug lietuvių, kurių tarpe ir anksčiau paminietieji.

Drg. Opolski's, kaip pranešė Vilniaus radijas išstatytas nuo Marijampolės apygardos kandidatu į Aukščiausiąją Tarybą Lietuvos reikalus atstovauti.

Barlovskaja Tatjana, Sčeblov Aleksandras, Kazakova Efronsija, Goriačov Aleksiejus ir panašūs sudaro lietuviškosios Klaipėdos 176 rinkiminės apygardos sąstatą. Galima iš to spręsti, kas dabar lietuviškumą Klaipėdoje ir apskritai Lietuvoje atstovauja.

Lietuvių įsteigtą šeštadieninę mokyklą Brooklyn, N. Y. iš karto pradėjo lankyti 80 mokinių. Ją organizatoriai mano dar praplėsti - sutraukti darželių vaikus ir Hig School jaunimą. Tada pasidarytų 6 klasės. Dabar dirbama su 4 klasėmis.

Prancūzijoje yra dar 600 lietuvių tremtinių, kurių 30 yra reikalingi pastovios BALFo paramos.

Vyt. Augustino foto paroda Brooklyn, N. Y., gerai pasisekė. Buvo išstatyti Lietuvos vaizdai, padidintos fotografijos. Daug lankytojų įsigijo savo krašto vaizdų.

Toronto archyviskupas Kardinolas McGuigan dalyvavo lietuvių pamaldose vasario 18 d.

Lietuvos Krikščionių Demokratų Partija priimta į Tarptautinę Krikščionių Demokratų Partijų Sąjungą (Naujausias Krikščionių Internacjonalas — NEJ).

Prancūzų svetimšalių iegione esą apie 200 lietuvių. Jie išbarstyti po visą pasaulį — Afrikoje, Indokijajoje, Madagaskare.

Čiurlionies ansamblis Clevelande repetuoja ir rengiasi pasirodymams įvairiose lietuvių kolonijose.

Sidnejuje (Australijoje) jau yra daugiau kaip 1000 lietuvių.

Iš Prancūzų svetimšalių legiono grįžta į Prancūziją lietuvių, kurie serga malarija, džiova ir kitomis sunkiomis ligomis ir kurie bus reikalingi ir gi BALFo pagalba. Valdžią jais nesirūpina.

DP KASPARAS SUGRIŽO IŠ AUSTRALIJOS

Pasikaibėjimas Su Grįžusiu Iš Australijos Lietuviu

Vokietija gal dar ilgai bus pereinamoji stovykla tremtiniam. Tuo tarpu, kai vieni jų būriais apleidžia senas stovyklavietes, kai krauna lagaminus ir skrynias į pasenusius ir nusidėvėjusius «džypus», emigracijai, tyliai aplinkiniais keliais, kad ir ne taip gausiai, atvyksta nauji DP... Bet tai jau seni mūsų pažįstami, šiuo kartu grįžta iš Belgijos, Anglijos, gi retkarčiais surasi čia lietuvių net iš tolimosios Australijos. Vienas iš jų yra ir Kasparas V. Jūsų korespondentas labai nustebino pamatęs jį vėl stovykloje.

— Juk, rodos, turėjai išvykti į Australiją?

— Taip, — atsakė Kasparas. — Išvykau su pirmuoju transportu 1948 metais. Laimingai pasiekiau tą tolimą kraštą ir pradėjau dirbti Illorno anglių kasyklose.

Anglių Kasyklos

— Sunkios darbo sąlygos buvo?

— Nelabai. Anglis rėndama negiliai. Nukam 20-24 metrų žemės sluoksnį, ir jau anglys, rudos spalvos. Keturis mėnesius išgyvenau palapinėje.

— Blogai maitino?

— To negaliu pasakyti, — maisto buvo pakankamai ir nelabai brangiai už jį mums atskaitydavo. Tik mėsą gaudavome vis nepakankamai iš epusią. Tokia čia mada, kad apyžalę valgo. Vietiniams esą skanu, mums gi tikras vargas. Per savaitę maistui atskaitydavo 1 sv. ir 1 šilingą iš 6 sv. ir 7 šilingų mūsų savaitinio uždarbio. Tik va, kai kurie mūsų ėmėme pristigti dantų tam pačiam maistui kramtyti. Žmonės daugiausia vartoja lietaus vandenį, kuriame nėra kalkių. Taigi vietiniai, ypač moterys, sulaukę 17-18 metų, ir atsisveikina su dantimis. Beveik visi nešioja dirbtinus.

Australės

— Ar australės neapsuko galvos?

Ne. Jų moterys mums ne prie širdies. Beveik visos liesos. Jokio darbelio nedirba. Vyrai čia ir drabužius plauna, ir valgi gamina, ir fabrike duoną uždirba. Vaikus, tiesa, gimdo australės, bet augina vyrai. «Mūsų moterys nėra vyrų vergės, bet pasaulio išlaikymui skirtos» visomis progomis aiškina australai. Tai kur ten jas įsimylėsi...

— Kaig atrodo pati Australijos žemė, gamta?

— Viskas čia savotiška. Žalios žolės nematyti. Gamtovaizdžiai dažniausia rudos ar rausvos spalvos.

— Šeštadieniais nuo 6 val. ir sekmadieniais visur uždarytos krautuvės, užkandinės, alinės, kinai, restoranai. Visi vaikšto parkuose, arba šiaip jau kur sėdi. Gatvėmis vaikšto evangelikų ar katalikų bendruomenių aktyvistai. Gražiais žodžiais ir muzika (akordeonais) — ragina eiti melstis.

— Ar pakeliamas klimatas?

— Žiemos ten nėra. Ji praeina rūkais ir

miglomis. Sniego ir ledo nežino. Vidurvasarį karštis pasiekia 36-40 laips. C. žiema maždaug lygi mūsų vasarai. Tačiau klimatas mums gana nesunkiai pakeliamas, ypač pietinėse kontinento srityse.

Sunku Su Šeimomis

— Kaip gyvena turintieji šeimas?

— Jiems sunkiau. Butas gauti užsieniečiams neįmanoma. Negausi ir kambario. Visos šeimos apgyvendintos šeimų stovyklose, specialiai pastatytuose barakuose. Jų išlaikymo išlaidas apmoka vyrai, kurie dažniausiai dirba toli nuo šeimų. Už žmonos maitinimą moka 35 šilingus, už vaikus po 8 šilingus savaitei.

Ilgisi Savųjų

— Tai kodėl nepatiko Australija?

— Ir darbas čia nėra labai sunkus, ir uždarbis vidutiniškas, bet pats kraštas ir žmonės čia labai svetimi. Valdžia veda tokią jau politiką, kad vienos tautybės žmonės nesusitikų, negalėtų burtis į kultūrinės organizacijas ir tokiu būdu greičiau nutautėtų. Taigi dažnai jau taip būna, kad mėnesiais negali pamatyti savo žmogaus, neturi su kuo pasikalbėti. Velniskai nuobodu, ilgu. Ir aš kasyklose tebuvo keletą mėnesių. Po to pabėgau ir persikėliau į didesnę miestą, kur daugiau lietuvių. Gavau darbo lentpiūvėje. Uždirbau dvigubai daugiau. Viskas buvo gerai. Tik štai, prisistatė policija ir pareikalavo, kad eičiau dirbti į plytinę. Ten gi darbas labai sunkus, ir niekas iš australų nenori jose dirbti — stumia užsieniečius. Atsisakiau ir aš, nors ir žinojau, koks likimas manęs laukia.

Gražino Į Europą

— Na, tai kuogi viskas baigėsi?

— Policija buvo, tiesa, labai mandagi. Ji paklausė mane, ar aš sutiksiąs, eiti į plytinę, ar geriau grįšias į Vokietiją. Mane suėmė ir uždarė į daboklę, kur išbuvo porą savaitių. Tiesa, dar buvo teismas, dar mandagesnis kaip policija.

— Nuteisė?

— Taip. Kaip atsisakiusi vykdyti darbo sutartį — gražinti į savo kilmės stovyklą. Grįžome laivu, tik ką atvežusiu naują DP transportą. Tekių kaip aš buvo penki: 2 lietuviai, 2 estai ir 1 lenkas. Važiavome linksmi, kad ištrūkome iš to nelemto pietų krašto. Grįžtų daug kas, bet ne visiems taip gerai klojasi, kaip man.

Australija — Ne Jam

— Tai sakai, kad nepatiko Australija?

Kaip tau tai galiu atvirai pasakyti, kad ne. Ten nieko nėra, kas primintų mūsų tėvynę ar bent Europą. Dabar IRO išskyrė mane galutinai iš savo globos, baigė tautietis Kasparas.

(Iš «Draugo»)

Naujas Incidentas

Balandžio mėn. 11 d. Sovietų Rusijos vyriausybė įteikė Amerikos ambasadoriui Maskvoje pareiškimą parašytą šiurkščiais išsireiškimais, kuriame kaltinama Amerikos aviacija be leidimo skraidžiusi 8 d. balandžio Sovietų teritorijoj, Latvijoj, Liepojaus apylinkėse. Anot rusų, skraidanti tvirtovė, netik buvo svetimoj teritorijoj, bet dar apšaudžiusi rusų lėktuvų eskadrilę, Rusai irgi atsakę ugnimi ir įspėję Amerikos skraidančią tvirtovę nusileisti artimiausiam aerodrome, bet rusų įspėjimo nepaklausiusi ir nuskridusi Baltijos kryptimi.

Rusijos nota buvo didelė staigmena, sukelianti ir įtarimo. Amerikos karo aviacijos vadovybė praneša, kad jokia «tvirtovė» Baltijos apylinkėse tuo metu neskraidė. Vienintelis lėktuvas, kuris galėjo tuo momentu skraidyti Baltijos teritorijoj yra transatlantinis «B 24», kuris yra dingęs nuo praėjusio šeštadienio, bal. mėn 8 d. Galimes dalykas, kad tas transporto lėktuvas buvo rusų pašautas. Reikia laukti, kad Vašingtono vyriausybė atsakys į rusų notą kaltinimu už pašovimą transportinio lėktuvo. Lėktuvo įgula neturėjo su savim jokių ginklų.

Su šiuo incidentu iškilo ir kitas juridinis klausimas. Jei ir amerikonių lėktuvas būtų skraidęs Latvijos teritorijoj, tai rusai neturi teisės protestuoti, nes Amerika Latvijos okupacijos nėra niekad pripažinusi ir Latviją skaito nepriklausoma valstybe. Amerika palaiko santykius su prieškarine Latvijos vyriausybe.

Incidento pasekmes yra sunku pramatyti, bet kartais gali turėti ir labai rimtų pasekmių.

Po paskutinio karo Argentina pasirašė su Italija sutartį liečiančią italų įvažiavimą Argentinon. Sutartyje imigrantams buvo užtikrintas darbas, žmoniškumas atlyginimas, socialinis aprūpinimas. Daug italų emigravo Argentinon. Deja, emigrantas

nerado to, kas buvo parašyta sutartyje. Vyko žemės darbams, o buvo nuvežti Patagonijon prie žibalo šaltinių dirbti. Apie negavykusį Argentinos imigracijos planą šiomis dienomis rašė S. Paulo ir Rio de Janeiro spauda, Paskutinėmis dienomis pro Braziliją važiavo laivas vežas 700 imigrantų atgal Italijon, kurie dėl nepakenčiamų sąlygų negalėjo ilgiau pasilikti.

Brazilijoje irgi yra stipri propaganda už italų įsivežimą. Bet ar šių dienų italas pripras prie Brazilijos gyvenimo sąlygų, žemės ūkyje, sunku pasakyti.

Grupė ginkluotų komunistų iš 30 žmonių užpuolė Minas Gerases Valstijoj, Triangulo Mineiro vieno anglo fazendą Irapeitiga. Įsiveržėliai buvo ginkluoti šautuvais ir kulkosvaidžiais. Jiems vadovavo žinomi komunistai Gomes Fereira ir Euriko Amaral. Užėmę fazendą, pasitarę, nutarę turtą ir žemes tarp savęs pasidalinti. Davus žinią policijai įsibrovėliai buvo suimti ir pasodinti Uberlandia kalėjiman. Bet kalėjimą užpuolė jų bendraminčiai ir juos paleido. Atvykę sustiprinti policijos daliniai suėmė išlaisvintojus ir išlaisvintus. Brazilijos komunistai turbūt nežino, kad kur komunizmas valdo, žemė nedalinama, bet, priešingai, steigiamos fazenos, atimant iš žmonių nuosavybes.

Vatikano žiniomis kardinolas Mindszenty yra išvežtas Rusijon. Nieko nežinoma apie jo sveikatos stovį.

Amerikos aviacijos vadovybė sukoncestravo Danijon savo esančius lėktuvus Vokietijoje, Šiaurės Afrikoje, kurie dalyvavo ieškojime praėjusį šeštadienį žuvusio transportinio lėktuvo «Privateer». Spėjama, kad šis lėktuvas buvo rusų kur nors pašautas.

Svedijos spauda šį lėktuvų sutelkimą vienon vieton laiko

demonstracija Amerikos oro pajėgumo prieš Rusiją.

Pravdos pranešimu per Maskvos radio, komunistų visame pasaulyje, neskaitant Rusijos yra 17 milijonų.

Čekoslovakijoj Katalikų Bažnyčia persekiojama visu smarkumu. Vienuoliai ir kunigai baudžiami kalėjimu iki 30 ir daugiau metų.

Bolivijos vyriausybė paskelbė įdomių žinių apie komunistų veiklą P. Amerikoj. Bolivijoj perversmas buvo numatytas šio mėn. 17 d. Sulig rastų komunistų dokumentų, buvo suorganizuotas centralinis komitetas P. Amerikai, kurio priešakyje buvo pastatytas Luiz Carlos Prestes, kuriam buvo suteiktas Pietų Amerikos Sovietų Sąjungos prezidento pavadinimas, Taip pat paaikškėjo, kad centralinis komitetas vadovauja iš Urugvajaus Bolivijos komunistams. Perversmo planai buvo išdirbti Montevideo mieste dalyvaujant Luiz Carlos Prestes ir Vitorio Codovilla.

Bolivijoj yra areštuota 50 žymesnių komunistų. Pats Bolivijos komunistų vadas Victor Libera išvengė suėmimo. Yra policijos ieškomas.

Bolivijoj uždaryta komunistų partija. Paskutiniu metu Bolivijoj gyveno P. Amerikos lyderis Carlos Prestes.

P. Amerikoje, šie metai turėjo būti lemiamieji, perversmų keliu nuversti vyriausybes ir įvesti sovietinę santvarką, kurios priešaky stovėjų Carlos Prestes.

Į Neapolio uostą, Italijoj, atplaukė Amerikos laivas «Exilona» atveždamas Italijai ginklų numatytą Atlanto sutartimi. Ginklai tuoj buvo pradėti iškrauti be jokių incidentų. Darkininkai nepaklausė komunistų agitacijos arsisakyti iškrauti ginklus.

Chile prezidentas nuvyko į J. A. Valstybes.

Australijoje ruošiamasi uždaryti komunistų partiją, kur ji beveik nesudaro jokio kraštui pavojaus. Nieko panašaus nėra Europoje, kaip pavyzdžiui Italijoje, Prancūzijoje, kur komunistai nuolat drumsčia tų kraštų gyvenimą, keldami streikus. Jie tiek teisės turi į laisvę, kiek jie jos kitiems pripažįsta.

Rytinė Vokietija, rusų okupuota pasirašys su Maskva tarpusavio pagalbos sutartį, jei vokiečių Vokietija taptų Europos tarybos nariu. Apie Vokietijos suvienijimą šiuo metu negali būti ne kalbos.

21 DIENĄ PO VANDENIU

Amerikos karo laivyno vadovybė praneša, kad povandeninis laivas «Pickerel» pasinėręs iš Hong-Kong nuplaukė iki Pearl Harbour per 21 dieną. Ir ši submarino kelionė laivyno istorijoje yra rekordinė. Laivas naudoja motorą Diesel. Jam nereikia išplaukti paviršiumi pripildyti savo elektrinių motorų baterijas.

Westinghouse Electric Corporation oficialiai pranešė, kad jo dirbtuvės padarė atominį motorą, kurį galės naudoti submarinai.

Atkelta iš 9 pusl.

Man teko girdėti visokiausių nuomonių apie S. Paulo lietuvių gyvenimą, bet pamačius man tą gyvenimą iš arčiau, susidarė labai malonus ir teigiamas vaizdas, atrodo, kad ankstyvesnės žinios buvo pakliuvusios ir rašytos tuo laiku, kada pats rašytojas buvo dar tik atvažiavęs ir pirmųjų bėdų prislėgtas rašė savo straipsnius.

Manau, kad jei dar sykį rašytų šiandieną, gautųsi visai kitas vaizdas.

Labai malonu matyti S. Paulo gražų lietuvišką sugyvenimą ir vienybę, kuri smarkiai prisidėda prie pasaulio lietuvių vienybės ugdymo. Su tokia pat malonumu turiu pareikšti, kad ir Kolumbijos lietuvių vienybė yra tokioje pat aukštumoje, ir visi be jokių luomų ar išitikinimų skirtumų gyvena ir dirba savo tautos būsimam labui.

Nesenai Buenos Aires įplaukė aukštas Vašingtono pareigūnas, Edward Milles, kuris kalbėjosi su Argentinos prezidentu Peron. Sulig jo pareiškimu Amerikos spaudai, Argentina yra prieš komunizmą ir karo atveju eis išvien su Amerika.

Argentinos radikalų partija savo pareiškimuose sako, kad dabar Argentinoje viešpatauja finansinė, ekonominė ir politinė diktatūra. Einama prie to, kad krašte veiktų tik viena politinė partija, - tik esančios vyriausybės partija. Parlamentas yra aklas vykdomosios valdžios įrankis.

Iš Hong-Kong pranešama, kad Kinijos komunistai yra pasiruošę pulti nacionalistų tvirtovę -- Haina salą. Pūlimas numatomas dešimties dienų laikotarpyje. Tam tikslui į strateginius punktus koncentruojama kariuomenė ir ginklai. Taip pat numatoma pulti ir Chusa sala.

Argentinos parlamente peronistų partija turi 113 atstovų, radikalai - 38, vienas demokratas ir vienas antiperonistas.

Senate taip pat peronistai sudaro daugumą.

U.D.N partija, Brazilijoje, jei nesusitars su socialdemokratais dėl vieno bendro kandidato, tuo met išstatys Eduardo Gomes kandidatūrą.

Vokletijon viena Brazilijos firma pasiuntė 55 tūkstančius kekių bananų.

Brazilijos senatorius Artur Santos turi paruošęs įstatymo projektą, sulig kuriuo, praėjusio karo metu konfiskuoti «ašies» šalininkų turtai bus gražinti jų savininkams. Senatorius nusavinimą laiko neteisingumu, kuris turi būti ištaisytas dėl pačios Brazilijos gerovės ir progreso.

New Yorko priemiestį Harlem, apgyventą juodukais užpuolė žiurkės. Miesto savivaldybė kovai su žiurkėmis paskyrė pusę milijono dolerių.

Birželio mėn. 21-26 d. Brazilijon atvyks Amerikos krepšininkai iš Pacifikos pakrantės. Čia jie turės kelis žaidimus su žymiausiomis Brazilijos krepšinio komandomis.

Anglijoje sviestas ir lašiniai parduodami tik su kortelėmis — racionavimo įstatymas dar tebegalioja.

Vienas aukštas valdininkas Japonijos užsienio reikalų ministerijos parlamente pranešė, kad Japonijos valdžia tebesiunčia laikraščius Brazilijon stengdamasi įtikinti «fanatikus», kad Japonija pralaimėjo karą.

Pirmasis Poveikinis VAKARAS

su vaidinimais

Lietuviai Skautai «Shavantes» balandžio 15 d. Moocoje, Rua Lituania, 67, stato 3 veiksmų komediją

“ P O N I A B A R B É ”

Pakvietimai gaunami pas skautus ir Br. Stankevičių, mokykloje

Pradžia 8 val. vakaro. Šokiams iki 4 val. ryto
gros Jazz orkestras.

Rengėjai

Bičiuliai BRAZILIJoje

ONUTĖ MATELIONYTĖ

«MŪSŲ LIETUVOS» steigėja, pramonininką Jurgį Matelionį ir «Mūsų Lietuvos bičiulį Jurgį Masį» vardinio proga sveikina «Mūsų Lietuva».

Visiems dalyvavusiems A+A Serafino Matelionio metinėse egzaminuose balandžio mėn. 13 d. atlaikytose Vila Zelinos lietuvių bažnyčioje nuoširdžiai dėkojame.

Matelionių šeima.

J. NORKUS Kirpimo salonas ir puošmenų krautuvė persikėlė iš R. Intamabuca, 9 į naujas patalpas Av. Zelina, 693 (buv. rusų cerkvė). ■■■ Kviečiu mielus klientus aplankyti! Savi pas savus!

duktė Juozo ir Liūdos Matelionių, balandžio mėn. 22 d. švenčia 15-tąjį gimtadienį.

Onutė mokosi Colegio Santa Inez gimnazijoje, ketvirtoji klasė. Mokslu vien nesitenkina, sekama savo tėvų pavyzdžiu įsijungė į lietuvišką veikimą. Yra viena iš lietuvių skantų veikėjų.

Laimingų metų!

JUDITA VIDMANTAITĖ

S. Paulyje gimusi *6. 6. 1930 m. lietuvaitė, baigė Komercinės Technikos «Alvares Pentado» vardo mokyklą, kaip diplomuota knygvedė (contadora diplomada). Be to, Judita mėgsta automobilizmą ir yra įsigijusi automobilistės leidimą.

Gyvena pas savo tėvus, kurie gerai įsikūrę S. Paulyje, ir Rua Casimiro de Abreu 285, turi nuosavus namus ir mezgimo pramonę.

Naujai diplomantei linkime laimingai priitaikinti gyvenime įgyto mokslo žinias savo gerovei ir lietuvių tautos garbei!

— Užsakai Hermogenes Braido su Marija Šermukšnyte iš Vila Zelinos ir Henriko Barysovo su Irene Nedaigaitė.

— Balandžio mėn. 3 d. dirbdamas fabrike, paslydęs, smarkiai susižeidė galvą Antanas Grauzinis, 45 m. amžiaus, nevedęs, gyvenęs Rua Catão 1079. Jam buvo suteikta pirmoji pagalba, bet galvos sužeidimas buvo toks smarkus, kad jis mirė.

Parduodamas

Namas Su Restoranu, Kava Mašina

Rua das Margaridas Nr. 30, prieš Narusevičiaus fabriką, V. Beloje.

Sąlygas sužinoti pas savininką, Rua das Margaridas Nr. 30

— Pirmą dieną Velykų į Prisikėlimo procesiją ir šv. Mišias iš visų S. Paulo priemiesčių ir provincijos susirinko gausiai lietuvių. Buvo pilna erdvi bažnyčia ir šventorius. Procesija bu-ispūdinga. Vėliavos, šimtai berniukų ir mergaičių balta uniforma, vyrai su žibintais. Galingai skambanti choro Linksmą dieną, Aleliuja, sudarė ispūdžio, kad nesame kur nors atogražų krašte, bet savo tėvynėje Lietuvoje. Mišiu metu giedojo Bendruomenės choras diriguojant F. Girdauskui ir vargonais akompanavo seselė M. Marcelina. Bažnyčia buvo atdara dieną ir naktį Did. ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį. Žmonės landėsi gausiai adoruoti šv. Sakramentą.

Kovo mėn. 29 d. iš trumpų atostogų grįžo seselė M. Dolores. Su ja kartu, dar tik pirmą kartą Brazilijon atvyko seselė M. Leonida.

Šią savaitę S. Paulo mieste lankosi p. Petras ir Aldona Baronai, gyvenantieji Kolumbijoj, Bogotą mieste. Apsistojo Vila Zelinoje pas gerus savo prietelius Valavičius. Ir šeštadienį lėktuvu grįš atgal. P. Baronas dirba Paan Americain lėktuvų susisiekimo kompanijoje. Tarnybos reikalais lankėsi Europoj, Amerikoj, Kanadoj. Kolumbijon atvyko prieš porą metų. Apie Kolumbijos gyvenimą p. P. Baronas parašė «M.L.» straipsnį, kurį talpiname šiame nr.

Sočiai pavalgysi, skaniai išgersi tik mūsų tautiečio

ANTANO ČIPO

Restorane CATÊTE

rua Timbiras, 508, arti avenida São João.

Pietūs, vakarienė, šilti ir šalti užkandžiai, pieniški valgiai, žuvys.

Pigiau kaip kitur.

Užeik ir įsitikinsi.

Priima užsakymus įvairių kepsnių krikštynomis, bei vestuvėms. Informaciją galima gauti ir telefonu: 41030.

ĮSIGYKITE

A. Vilainio leidžiamą knygą
Sąsiuviniais:

Žmogus, kuris amžinai keliavo.

Joje telpa apie 150 nuotraukų ir iliustracijų iš Lietuvos. Knyga turės virš 300 pusl. Čia reportažų forma aprašoma senieji piliakalniai, pilys, žymiųjų vyrų tėviškės, didieji kultūros paminklai, religinės, tautinės šventovės ir visa kita kas brangu ir miela lietuviui sielai. Knygą iliustravo dailininkas J. Pautienius.

Pirmas sąsiuvinys jau išėjo iš spaudos. Kiti pasirodys kas 1-2 savaites. Sąsiuvinio kaina 0,50 dol. Visų 7 sąsiuvinų kaina 3,50 dol.

«Mūsų Lietuva» norintiems įsigyti minėtą knygą mielai patarpininkaus. Arba rašykite pačiam autoriui: A. Vilainis - Šidlauskas 5300. W 23th Place Cicero 50 Ill. U.S.A.

— Dvylikos naujų žibintų įsigijimui, kurie pirmą Velykų dieną buvo pašventinti ir buvo nešami Prisikėlimo procesijoje pirmą kartą, aukojo (aukojusių sąrašas buvo pradėtas skelbti praėjusiame «M. L.» nr.):

L. Jarmalavičius, A. Bakanauskas po Cr. 300. K. Skruzdeliauskas Cr. 150. P. Rudikas, J. Malinauskas po Cr. 100. J. Masys, J. Vilkelis, V. Banys, Ant. Stankevičius, I. Pleškaitis po Cr. 50. M. Paleckis ir Vl. Bukauskas po Cr. 10.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoja Klebonas ir šv. Juozapo Vyrų Brolijos Valdyba.

AUKOS

Grotelių pastatymui apmokėti gautos Velykų švenčių vokuose:

Teklė Didžiulienė, Zofija Dulinienė po Cr. 200. Pumpučių šeima, V. Kontautas, J. Rudminas, Pr. Šukys, O. Kalinauskienė, Ant. Dambrauskienė, Marija Psewucki po Cr. 100. J. Paukštys, H. Psėwucki po Cr. 70. Paulina Rutkauskienė Cr. 60. El. Pavilionienė, Ign. Labuckas, B. Rimkus, V. Kavolis, St. Butrimas, A. Rakauskas, K. Lipas, K. Ausenka Filho, J. Antanaitis, Z. R., A. Zdanėvičius, W. Sidoravičius, A. Petrauskas, Marija Sinkunienė, Mazolienė, Pr. Mikuckis, P. Klausaitienė ir du be

A. † A.

PETRAS POVILAVIČIUS

mirė balandžio mėn. 4 d. gyveno Rua Itaqueri 431 S. Paulo.

Velionis kilęs iš Rokiškio apskrities, Juodupės valsčiaus Ginotų kaimo. 44 m. amžiaus.

Paliko žmoną ir du nepilnamečius sūnūs Albertą ir Stasį.

parašo po Cr. 50. N. N. Cr. 35. Ieva Stankevičius Cr. 30. Sofija Demczuk Cr. 25. V. Pundzevičienė, A. Križinauskas, V. Bajarūnienė, J. Bajorinas, R. Beneskevičiūtė, N. Giedraitis, O. Karantauskienė, S. Pakalnis, Grubala ir Pierczyk šeima, V. Godliauskas, J. Brutkauskas, N. N., N. N., A. Jakutis, J. Kardešienė, V. Varnauskaitė, J. Zdanėvičius, po Cr. 20. S. Skruzdeliauskas, J. Ivanauskas, A. Abramaitienė, H. Rinkevičius, E. Mačiulaitis, E. Jakunas, S. Kasparavičius, M. Ratkevičiūtė, N. N., A. Matusevičiūtė, J. Teixeira, J. Čeriauka, Manoel Augusto da Costa, L. Žukas, Al. Naldolskis, po Cr. 10. M. Krutulis, N. N., J. Hronek, N. N., E. Chulay, A. Chulay, A. Nanartonis, N. N., po Cr. 5.

Visiems nuoširdus ačiū.

Kun. P. Ragažinskas
Klebonas

Lietuvių kalbos pamokos Vila Zelinoje būna antradieniais ir penktadieniais 3 val., po piet.

Pamokas gali lankyti ir kitų mokyklų mokiniai.

Parque das Nações lietuviams pamaldos bus kiekvieno mėnesio 2-ąją sekmadienį 9 val., Casa Verde — 4-ąją sekmadienį, Mokos — 2-ąją Vila Anastacio 1 ir 3-čią sekmadienį.

VIENTELIS

BRAZILIJOS lietuviškas kalendorius

1950 Metams

1950

~ ŠVENTIEJI METAI ~

išleistas «MŪSŲ LIETUVOS».

Viršelį piešė dailininkė V. Stančikaitė.

Kaina tik Cr. \$ 5,00

Galima gauti «M.L.» Redakcijoje ir pas platintojus.
Užsisakiusiems prisiunčiame paštu.

ŽODYNAS

V. PETRAIČIO naujas lietuviškai anglišką žodynas su tartinėmis po kiekvieno angl. žodžio mažesnio formato, 434 pusl. per 12000 žodžių, įrištas drobės viršelin. Kaina 2 dol.

V. PETRAIČIO didysis lietuviškai-anglišką žodynas, 600 pusl. per 30.000 žodžių, įrištas drobės virš. 5 dol.

Luxus virš. geras poperis 9 doleriai.

Pabaltijo Filatel S-gos «Baltia» išleistas specialus Lietuvos, Latvijos, Estijos pašto ženklų katalogas, 5 kalbomis, 214 pusl. Kaina 0.90 dol.

Kainos su persiuntimu. Su užsakymu siūsti ir pinigus. Visi šie leidiniai tinka ir kaip dovana.

Išleistas naujas visų Lietuvos ir Klaipėdos pašto ženklų kainininkas. Norintiems susipažinti siunčiamas veltui.

Perku Lietuvos ir kitų valstybių pašto ženklus, rinkinius. J. Liubinskas 922 W. 33th St Chicago 8, Ill.

Ko Jums Reikia?

Kiekvienoje šeimoje, anksčiau ar vėliau, dažniau ar rečiau, kyla sunkumų. Sugyvenimas vyro su žmona turi savo «bėdų». Vaikų auginimas prideda - dar daugiau. Maži vaikai, - maži kryželiai, dideli vaikai, dideli kryžiai. Atėjus vaikams į keturioliktus ar penkioliktus metus, neretai tėvai nebežino, ką su jais daryti, taip jie persimaino. Tokie neklausnūs tampa, nebesugyvenami, kad nors iš proto kraustykis. Ir kur gauti gerą patarimą, kas daryti?

Patys vaikai irgi susiduria su sunkumais ir pavojais mokykloje, darbe, «kompanijose» Ateina laikas jiems rinktis pašaukimą, vėl nežinia kas daryti. Vėl klausimas kur rasti gerą patarimą?

Pagaliau vaikams apsiaveda.

Pareina į namus marčios, žentai. Ir vėl naujos bėdos. Uošviai skundžiasi marčiomis ir žentais, tie savo uošviais. Negali sugyventi. Kas kaltas? Kas daryti? Kur patarimą gauti?

Yra ir kitokių vargų šeimos gyvenime, bet visų čia nesuminėsi.

Tėvai Jėzuitai, matydami, kad šiuo metu dar nėra nė vieno katalikiško laikraščio, kurs tais klausimais sielotūsi ir nuolatos rašytų, ryžosi savo laikraštyje «Laiškai Lietuviams» skirti labai daug vietos kiekviename numeryje lietuviškos, katalikiškos šeimos reikalams. Bus gerų patarimų tėvams ir vaikams, ir besirengiantiems į moterystę ir joje bebaigiantiems savo dienas.

Redakcija prašo visus, kurie turi sunkumų moterystėje, rašyti laiškus, kurie bus panaudoti straipsnių rašymui. Visus, kurie turi gražaus laimingo patyrimo šeimos gyvenime, irgi prašo parašyti žodelį, kaip jie tos laimės pasiekė, kaip ją palaiko. Tėvai Jėzuitai nori, kad «Laiškai Lietuviams» pasidarytų artimiausias ir geriausias mūsų šeimų bičiulis.

Todėl visi, kuriems rūpi šeimų gerovė, užsisakykite «Laiškus Lietuviams»!

Kurie norite prirengti savo vaikus laimingesniam gyvenimui, užsisakykite «Laiškus Lietuviams»!

Kurie norite pamatyti ir suprasti, kokie gražūs yra Dievo planai šeimos gyvenimui, užsisakykite «Laiškus Lietuviams»!

Jaunime, jei tau rūpi gerai prisirengti moterystės gyvenimui, jei tu turi dabar sunkumų, neaiškumų, klausimų, užsisakyk «Laiškus Lietuviams»!

Kaina tik 1 dol. metams.

Adresas: «Laiškai Lietuviams»
8101 Champlain Ave Chicago
19, Ill, USA.

Visi i „MŪSŲ LIETUVOS“

VAKARA

1950 m. Gegužės mėn. 13 d. São Caetano, Esporte Clube salėje, Rua Perella, 156.

Arti gelž. stoties

PRADŽIA 8 VAL. VAK.

BUS SUVAIDINTA:

“Sudrumstoji Ramybė”

Petro Vaičiūno 4 veikslių drama

Vaidina: VAIDYBOS MENO MĖGĖJŲ BŪRELIS.

Šis veikalas pirmą kartą vaidinamas São Paulo lietuvių kolonijoje.

Tai visai naujas, didesnio masto, teatro veikalo pastatymas.

Dekoracijos dailininko A. Kairio
Režisuoja Alf. Žibas

Po vaidinimo šokiai iki 4 val. ryto grojant geram Jazz orkestrui.

Didelė, erdvi, jauki salė, gerai sutvarkytos vietos sėdėti, turtingas bufetas — garantuoja, kad laiką visi maloniai praleisite.

Pakvietimai gaunami:

«M.L.» Adm. Av. Zelina, 706,
pas Br. Šukevičių.

Moócoje, Lietuvių mokykloje,
pas Br. Stankevičių.

Rua Barão Itapetininga, 157,
pas K. Bratkauską «Multi foto»

Rua São Caetano, 526 — 510
Jurg'o Matelionio krautuvėse.

DĒMESIO! Pakvietimų skaičius ribotas.
Prašome įsigyti iš anksto.

DĒMESIO!

INŽINIERIUS - RADIO TECHNIKAS

A. IDIKA

Radio Laboratoria ir dirbtuvė

Rua Baraldi, 678 — — — São Caetano

Pataisomi radio aparatai bet kurios markės.

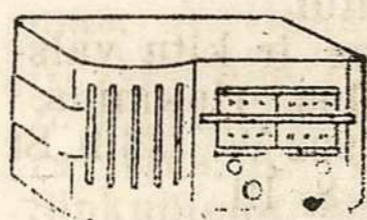
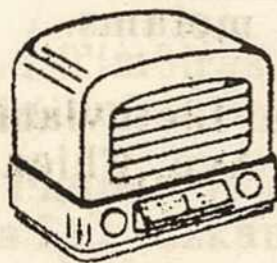
Reforma ir pertvarkymas

Taisomi ir reguliuojami radio aparatai automobiliams. Montuojami sulig užsakymu geriausios rūšies aparatai.

Taisomi komplikuočiausi radio aparatai: *Telefunken, Mende, Philips ir kt.*

Visi radio techniškai darbai!

Laboratorija turi pačius moderniausias įrengimus ir aparatus. Patarnavimas greitas, tikslus ir mandagus.

PAREMKIME TIK SAVUOSIUS!

LIETUVISKA FOTO ATELJE

“FOTO PRINCEZA”

Av. Alvaro Ramos, 1160 (Prie pask. sustojimo vietos autobuso 33 Quarta Parada).

Meniškos, gražios foto nuotraukos!

Greitas ir sąžiningas darbas!

Lietuviams pigiausios kainos!

◆◆◆◆

Aplankykite!

Savininkas - Vladas POCIUS

Dê a seu filho

**A MELHOR ARMA
PARA VENCER!**

A todos os pais previdentes, a **PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO** oferece, este ano, a oportunidade de um triunfo certo, para seus filhos, quando tiverem de enfrentar, no futuro, as árduas batalhas da luta pela vida.

Dê a seu filho a melhor arma para vencer: um título da **PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO**

Companhia Genuinamente Nacional para Favorecer a Economia

PRUDÊNCIA CAPITALIZAÇÃO

Jei reikia tavo **AUTOMOBILIUI** vidus iškloti medžiaga ar oda, arba nori bendrą reformą padaryti savo

==== **M A Š I N O S,** =====

visuomet kreipkis į

ALEKSÉJAUS ir OTAVIO

Tapeçaria "ALEX"

Posto de Serviços "Vila Prudente"

RUA IBITIRAMA, 200 — V. PRUDENTE

Residencija: AV. ZELINA, 691

Ivairiausių Medžio Išdirbinių Dirbtuvė

Mykolo Uselio

Santo Amaro

Av. de Pinedo, 931/41 Telefone 139

Priima užsakymus langų, durų, vėnezianų, atlieka visokius medžio įrengimus raštiniams, bankams, stato laivelius, sudeda parketo grindis, ir atlieka visokius kitus medžio darbus.

Nepasigailėk laiko pasiteirauti!

ČIA DARBAS ATLIEKAMAS PIGIAU KAIP KITUR

UŽSAKYKITE

MŪSŲ

LIETUVŲ

SAVO PRIETELIAMS

CASAS
SÃO JORGE.

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,

Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE
CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Largo do Cambucy, 105
Rua São Caetano, 526—510
Rua 12 de Outubro, 237

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719
São PauloAr jau žinai,
kad

"Casa Caçula"

Juozas Stokna &
Irmãos

AV. ZELINA, 646

parduoda pigiau
kaip kituraluminius, porcele-
linius indus, saukš-
tus, šakutes lėkštes,
kristalinius stiklus,
įvairių rūšių žais-
lus, lėles, pilnus rin-
kinius indų pietums,
kavai.Papuošalus Kalėdų eglutėms
ir įvairius žaislus. Atlieka elek-
tros įrengimo darbus ir t.t.

Viskas pigiausiomis kainomis!

KOMERCIANTŲ DĖMESIUI!

Didelis pasirinkimas įvairaus tipo folhinių (kalend.)

Arte Grafica

LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

AVENIDA ZELINA, 706

Visą korespondenciją prašome adresuoti

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

Composto e impresso na

ARTE-GRAFICA LITUANIA Ltda.

AVENIDA ZELINA, 706 - SÃO PAULO - VILA ZELINA